

Leerrede over Psalm 63: 1 t/m 6, uitgesproken op Woensdagavond 18/02/48 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 72: 7
Lezen - Psalm 63

Voorrede:

Steeds weer is het opvallend zoals de genadeleer handelt, openbaar brengt en stelt, dat het juist diegenen zijn - ellendigen, nooddruftigen, armen, behoeftigen, in jammer, in verdriet - die onder de bedeling der genade vallen. In tegenstelling tot onze eigen inzichten, want ja, wat is een mens? Verduisterd in het verstand, en vervreemd van de kennis Gods. Wij menen, dat, als wij een beter, een ander mens waren, dan zouden wij wel kunnen rekenen op Gods gunst en genade; maar ja, wie zijn wij? Vandaag zonde, morgen zonde, en dat verkeerd, en dat woont in ons. Wie zouden wij moeten zijn? Voor zover wij enig belang hebben, dan gaan wij druk aan het werk: wij moeten een ander mens zijn, zo niet, dan is het kwijt. Doch ons werk staat rechtstreeks tegenover het werk des Geestes, want God bedoelt Zijn Zoon te verheerlijken, en dat doet Hij door Zijn werken. Immers, dat zegt Christus van die Geest: "Die gekomen zijnde zal Mij verheerlijken." Nu kan Christus niet verheerlijkt worden aan werkbazen en goede flinke mensen, maar wel aan rampzaligen, diep gevallen mensen, waar Hij alles aan moet doen. Dus ons werk, staat tegenover het werk des Geestes.

Ik las eens van een oude vrouw die tot bekering was gekomen, dat zij zelfs op haar oude dag verlangde om nog openbare belijdenis van haar geloof in de kerk te mogen doen. Zij kon echter geen letter lezen of schrijven, dus dat moest dan op belijdenis van het geloof uit haar hart, hoe zij God had leren kennen. Op de vraag: "Vrouwtje, hoe is dat toegegaan?", antwoordde zij: "Ja, ik heb wat gedaan en God heeft wat gedaan." Nu, je begrijpt, daar kon natuurlijk niets van komen. Een mens wat en God wat? Maar Hoedemaker voelde, dat daar meer achter zat, en vroeg hoe zij dat bedoelde. "Ja", zei ze, "ik en God hebben allebei gewerkt, maar God was sterker dan ik. Hij heeft mij er uit gewerkt". Dat geeft juist in een paar woorden het gehele werk der bekering weer, n.l. dat wij voor God moeten ruimen.

Niemand bevreesde het dus, als onze werken en bedoelingen bij de handen afbreken. Het oogmerk Gods is, ons openbaar te brengen en te stellen zoals wij zijn ten dage van onze geboorte, niets om of aan hebbend, totaal niets, om ons waarlijk als een nooddruftige te doen zijn. Niet in naam! "Hoe is het?" "Och, ongelukkig, hoor." Spreekwoordelijk gezegd: klagers geen nood, pochers geen brood. Maar hoe is het in het hart? Zijn wij nooddruftigen? Dat is: dat ik totaal niets heb. Wat ik zou moeten hebben, is datgene, wat geldt in de troon van God. Maar ben ik zo arm - in Adam het gehele beeld Gods verloren, bestaande niet alleen in gerechtigheid en heiligheid, maar ook in kennis - dat ik mij dat moet onderwerpen? Dat al zou ik de gehele Bijbel kennen, van Genesis tot Openbaring toe, ik dan toch zou moeten erkennen: geen verstand te hebben van God en Goddelijke zaken!?

Wij lezen van Samuël, toen God hem riep: "Samuël, Samuël", dat hij dacht dat Eli hem riep. Driemaal achterelkaar. Toen maakte Eli hem er op attent, dat als die stem weer geschiedde, hij moest zeggen: "Spreek, HEERE, want UW knecht hoort". Dat was dan nog wel een van de HEERE afgebedene! Zeer jeugdig nog zijnde, werd hij al in de tempel gebracht. Je zou zo zeggen, die moet als vergroeid zijn, als één geworden zijn met de dienst van God. Maar hij kende God niet. Er staat van: "Doch Samuël kende de HEERE nog niet; en het woord des HEEREN was aan hem nog niet geopenbaard".

De apostel Paulus was een groot geleerde, rechtstreeks aan de voeten van Gamaliël opgevoed, een Farizeër en eens Farizeërs zoon, toenemende in het Jodendom boven velen van zijn ouderdom, een ijveraar, en naar de rechtvaardigheid die in de wet is, zijnde onberispelijk.

Maar toen God hem aansprak op de weg naar Damascus, was hij zó straatarm, dat zijn zeggen was: "Wie zijt Gij, Heere?" Geen kennis van God! Hij kende Hem niet. Vervreemd van de kennis Gods.

Nu is begrepen in hetgeen wij zongen, dat Hij nooddriftigen verschoont, en dat Hij dat uit genade doet aan armen. Waarom ? Omdat zij vatbaar zijn. Zij hebben hun hoogmoed en eigen mening afgelegd, want oorspronkelijk staan wij boven hetgeen wij zijn, menend dat wij wat kunnen, wat weten.

Hiervan had God al gesproken in het paradijs: "Ziet, de mens is geworden als Onzer één", n.l. vol verbeelding, in eigen gedachten óók God, van mening zijnde wel wat te kunnen! Doch als, onder het overwicht van Gods majesteit, men dat afgelegd heeft, dan heeft men geen kans meer om er boven te gaan staan. Over nooddriftigen en armen wil Hij Zijn vleugelen uitbreiden in ontferming. Aan hen wil Hij Zijn hulp gaan bewijzen ter verlossing, in daden betonen: "Hij slaat hun zielen gâ." Als wij die lage plaats onder Hem moeten innemen, dan wil Hij alles voor hen zijn. Is het geen lieve Jehova? Denk daar eens even over na.

Ja, maar hier is nog al wat te beleven, in kruis, in lijden, in moeite. Dat is ook zo, want hier is het de strijdende kerk. Doch hebben wij ooit iemand zich horen beklagen, een lidmaat te zijn van de strijdende kerk? Als mensen vol zijn met kerkstrijd, ja, dan zijn zij te beklagen. Strijden voor een zekere leerstelling, voor een gebouw van hout of steen, een zekere categorie, alles van deze inhoud: "zèlf doen", dáár bemoeit God Zich niet mee. Is er sprake van de strijdende kerk, dan loopt het over Christus, maar bij kerkstrijd over een idee, niet over de genade. Wij moeten dat wel onderscheiden. Kerkstrijd is: zelf het hoofd boven water zien te houden. Zo is het niet met diegene, die tot de strijdende kerk behoren, die moeten aan het kortste eind trekken, hebbende tegenover zich een driehoofdige vijand: de wereld, de duivel, en het eigen ik. Maar als de strijd hun te zwaar wordt, neemt Hij ze op, met kruis en al. "Hun bloed, hun tranen en hun lijden, zijn dierbaar in Zijn oog". Ja, bij God is wat te ontmoeten, maar dan moeten wij ook bij Hem zijn. Weg dus met alle eigen vermeningen. Een dichter zingt daar van:

Zalig, zalig, niets te wezen
In ons eigen oog voor God...

Dan is er voor Hem plaats, dan kan Hij alles, alles zijn en wezen. Ik vraag daartoe een wijle uw aandacht voor het Woord Gods. Zoeken wij, voor wij daartoe overgaan, Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Leerrede:

Het woord waar ik uw aandacht voor vraag, vindt u in de eerste 6 verzen van de U zo even gelezen 63ste Psalm, waar Gods Woord aldus luidt:

- 1. Een psalm van David, als hij was in de woestijn van Juda.*
- 2. O God! Gij zijt mijn God! ik zoek U in den dageraad; mijn ziel dorst naar U; mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water.*
- 3. Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd, ziende Uw sterkheid en Uw eer.*
- 4. Want Uw goedertierenheid is beter dan het leven; mijn lippen zouden U prijzen*
- 5. Alzo zou ik U loven in mijn leven; in Uw Naam zou ik mijn handen opheffen.*
- 6. Mijn ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd worden, en mijn mond zou roemen met vrolijk zingende lippen.*

Onze tekstwoorden beginnen dus met: "Een psalm van David, als hij was in de woestijn van Juda." Dat geeft ons dus te kennen, dat de psalm dateert uit de tijd van Davids lijden, van zijn omzwerven, toen hij achtervolgd werd als een veldhoen op de bergen. Nergens rust.

De Filistijnen oefenden dermate macht uit, dat er in geheel Israël geen zwaard noch spies gevonden werd dan alleen bij Saul en Jonathan. De anderen moesten maar vechten met een stok, of wat voor ander voorwerp zij ook hadden. Mij dunkt, dat was toch wel een tijd om zulk een kracht als David - in moed, beleid, voorzichtigheid en dapperheid - die als bij niemand onder al Sauls' knechten te vergelijken was, hoog te waarderen.

Wij zien, hoe persoonlijke vijandschap boven algemeen nut en belang kan gaan. Wat was de hoofdzaak dat er een zodanige vijandschap was losgebroken? Waarom? Nergens anders om, dan dat die herdersjongen.... die zegende God. Dat bleek inzonderheid nadat de reus Goliath verslagen was in het eikendal, waar de dochteren van zongen: "Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden!"

Daarin kon Saul zich niet beroemen. Ook van zijn knechten - alle helden en alle kloeke mannen, die Saul zag, die vergaderde hij tot zich - kwam niemand in actie. Hijzelf ook niet, op wie de heilige zalfolie was, maar wèl die herdersjongen. Zwaard of spies had hij niet, maar dat kwam er ook niet op aan. Hij was een herdersjongen, die ging als zodanig, met slechts een slinger en een paar stenen, de reus bevechten. Dat kan in de kracht van God. De uitkomst weten wij. En dat valt verkeerd bij Saul, dat wordt de oorzaak, waardoor David nergens meer rust heeft. Hij werd staatsvijand nummer één.

Dat moeten wij goed overwegen wanneer wij de geschiedenissen van David lezen. Wij vinden dat mooie geschiedenissen, ook als wij lezen van allerlei ellenden, dan zeggen wij al vooruit: ja, maar wat een verheven uitkomsten had David. Ja,.. maar wij moeten ons maar eens even verplaatsen in het geval van David. Was God aan de zijde van de vijand en niet aan die van hem? Hij was ook maar een mens onder de mensen, van gelijke bewegingen als ieder ander. Hij kon met recht zeggen: "Al deze dingen zijn tegen mij." Want zo deed het zich toch aanzien. Opgejaagd zwerft hij in de woestijn van Juda, en stort daar zijn hart uit. De verborgenste gedachten komen voor de dag, de diepste grond van zijn ziel wordt blootgelegd.

Wij kunnen het tweede vers lezen en dan rechtstreeks tot het vierde overgaan, want het derde vers staat hier als tussengevoegd: "Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd, ziende Uw sterkheid en Uw eer". Daar is toch zeker een aparte bedoeling mee? Ja zeker! David roept uit de diepste nood der ziel: "Mijn ziel dorst naar U; mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water". Waaruit hij dat roept lezen wij in het vierde vers: "Want Uw goedertierenheid is beter dan het leven". Hoe weet hij dat? Van horen zeggen? Neen! Maar hij zegt in het derde vers: "Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd, ziende Uw sterkheid en Uw eer." Dát is de oorzaak. Hij weet van de kracht der Goddelijke genade.

Wij lezen datzelfde woord: "In het heiligdom" in één van de psalmen van David, de 60ste: "God heeft gesproken in Zijn heiligdom; dies zal ik van vreugde opspringen; ik zal Sichem delen, en het dal van Sukkoth zal ik afmeten. Gilead is mijn, en Manasse is mijn, en Efraïm is de sterkte mijns hoofds; Juda is mijn wetgever. Moab is mijn waspot; op Edom zal ik mijn schoen werpen! juich over mij, o gij Palestina!" Dat was nadat alles zijn beslag had gekregen en er uitkomst was gekomen. Dan komt hij daarop nog eens terug, ja, God had gesproken in Zijn heiligdom, en wat gesproken was, had Hij bevestigd. Immers, God had hem gezalft tot Koning? Hoe was dat geweest? David was de kleinste van de acht zonen van Isai en weidde de schapen, een jongen waarin de vreze des HEEREN was. Als hij zich even vrij kon maken van het schapen weiden, dan ging hij wat knutselen (op z'n plat Hollands gezegd), en bracht het zover, ja werkelijk, een muziekinstrument. Op stille avonden aan het spelen, zodat de mensen hem in Bethlehem konden horen en tegen elkaar zeiden, "Hoor me die jongen van Isai eens uithalen."

Was het zo bij David, dat, ja, hij mocht ook veel bidden voor het land, en de HEERE was wonderlijk afgekomen met Zijn Woord en Geest, en met ontmoetingen van den HEERE, enz.

Was het zo? Neen! Van zulke fratsen als: "De HEERE kwam mij hiermee voor, en daarmee, en indrukken", lees je niet bij David. Neen! Die dingen zijn niet zo, hoewel deze tegenwoordige tijd er vol van is: "En de HEERE... en den HEERE..." Daar is geen kennis.

Want nergens, in Oud- of Nieuwtestament, lees je daarvan. Die dingen zijn niet zo. Tegenwoordig hebben de mensen teksten voor dit, en verzen voor dat, en de vloek voor dat. Zijn dat Koninklijke gaven? Is dat naar het Woord Gods? Helemaal niet! Zij hangen als los zand aan elkaar; daar is geen kracht der zaak.

Wat is dan het geval? David was iemand waarin verlangen was naar God en de zalige dienst in Zijn Koninkrijk. Hij behoorde tot dat volk waar God Zichzelf aan verbonden had. En er lagen zoveel beloftenissen, ook omtrent de beloofde Messias, de Zaligmaker. Daarmede was David bezet, in geest en gedachten. Daarom had hij dat muziekinstrument samengesteld, dan kon hij zijn geest eens luchten en dat hoorden dan die lui in Bethlehem. En wat was verder zijn leven? Ja, ze letten op al zijn gangen, zodat hij thuis niet zo hoog aangeschreven stond. Wat verbeelde hij zich wel? Wij moeten ons David ook niet voorstellen, als een lief jongetje. Zo één met een boekje in een hoekje. Een echte, lieve, jongen. Zó aan te zien, dat de HEERE in hem werkte. Neen, dat ook niet.

Tegenwoordig is er een grote stapel bekeringsgeschiedenissen van kinderen. Ik wil op de catechisatie er niet één van uitdelen. Ik hou daar niet van. Verschenen zatermiddag, dan zie ik daar 70 á 80 kinderen zitten. Ik zie er dan geen lieve kinderen bij. Zijn ze dat bij jullie thuis wel? Bij mij niet. In die mooie bekeringsgeschiedenissen zijn het allemaal lieve kinderen. Zó oud nog maar en toen dit, en zó oud en toen dat. En toen is de HEERE er ook nog in gaan werken, en bekeerd. Geloven jullie dat? Wij moeten van de zonden verlost worden, kinderen net zo goed als volwassenen. Dat gaat niet met mooie teksten! Dat is onbijbels. Onder vrome mensen, is de één al beter dan de ander.

Wat was David dan eigenlijk voor een jongen? Een grote vechtersbaas! Je hebt kinderen, die hard weglopen voor een hond, soms al voor een kat. Maar David was anders. Op een gelegenheid komt er een leeuw aan, die wil een schaap nemen. Hij springt er bovenop, en slaat hem dood. Ach, zie dat lieve jochie eens, zo'n kleintje. Op een andere keer pakt hij een beer bij zijn kladden! Zullen wij er allemaal goed op letten, hoe David was? Een mens onder de mensen. Hij ging voor een leeuw niet opzij, en voor een beer evenmin. Hij sloeg er op los. Ja zeg, als herder zal je je schapen laten verslinden. Neen! Vechten, in plaats van weglopen.

Maar aan de binnenkant zat wat, omtrent God en om Hem te kennen. Ja, maar dat gaat zo maar niet! Wat blijkt nu? God keek naar die jongen. Die jongen, die in stille nachten naar de sterrenhemel keek, daar keek God op neer. "Dat is een man naar Mijn hart", die komt voor de dag zoals hij is. Hij heeft gezegd Mij en Mijn dienst te bedoelen. Want dat woonde er in David: "Dat ik U kenne." Een vroom jochie? Helemaal niet. Maar in hem woonde om God te kennen.

Bij gelegenheid, valt Bethlehem de eer te beurt, dat Samuël op bezoek komt. Die was niet zo maar staatshoofd, hij was ook de aanroeper Gods voor Israël. In het verleden was het zelfs gebeurd, dat een ieder dacht, nu gaat alles er aan. Doch Samuël boog zijn knieën, riep God aan, en de HEERE verhoorde hem en verslagen werd heel dat Filistijnse leger. Hij droeg dus het gehele land, dat lag te dobberen onder de zonde.

De oudsten der stad kwamen bevend hem tegemoet: "Is uw komst met vrede?" Hij zei: "Met vrede." Hij moest bij Isai zijn en daar liet Isai, op verzoek van Samuël, zijn zonen voorbij zijn aangezicht trekken. Eén voor één liet Isai aan Samuël zijn zonen voorbijgaan, en toen hij ze allemaal had gezien en gegroet, vroeg hij aan Isai: "Zijn dit al de jongelingen?" Toen moet Isai toch wel tot z'n hals rood geworden zijn, want hij had David niet eens van het land laten roepen. Och ja, die jongen leefde ook zo voor zichzelf. Maar er was niets aan te doen, ze zouden niet kunnen aanzitten voor hij in het midden was.

Nu, je begrijpt, toen aan het rennen, ze konden Samuël toch niet laten wachten. Daar komt David, en nauwelijks is hij er, of daar is het woord van God tot Samuël: "Sta op, zalf hem, want deze is het." Samuël vraagt niets aan Isai, niets aan al zijn flinke jongens, ook niet aan David. Hij haalt de oliehoorn uit zijn mantel, de kurk er af, en klok, klok, daar vloeit de zalfolie over Davids hoofd.

Er was niets bij van David, dat was rechtstreeks uit het heiligdom. Geen zucht, geen gebed, geen traan, geen ik zal, ik wil, of ik wil niet van David. Niets daarvan. God sprak Zich uit: "IK WIL." Dat is almacht. Zo handelt God uit Zijn heiligdom.

Daaruit werd bij David ingedrukt, dat wat in Gods voornemen, wil, raad, welbehagen is, dat doet Hij, of dat nu naar de zin van Samuël was, of van Saul, of naar de wil van Isai, God is soeverein en machtig. Ja, Hij zegt: "Mijn raad zal bestaan, en Ik zal al Mijn welbehagen doen." Zo is God! Die regeert, handelt als God, spreekt Zich uit als God.

Hier heeft David leren kennen van de soevereiniteit, van de heerschappij, van het gezag van Gods majesteit. Hij is daarmee in aanraking geweest: zó is Mijn wil, alles onder Mijn heerschappij. David weet dus van het gezag van de Majesteit Gods zowel in de hemel als op de aarde. Hij noemt dat hier: "Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd". De HEERE heer en meester. Hij voert heerschappij, zowel in het één als in het ander, en in zondaarsharten, naar Zijn wil en welbehagen.

David heeft dus leren kennen van het gezag van God, waar de kerk van zingt: "O God! Uw weg is in het heiligdom; wie is een groot God, gelijk God?" Als Israël uit het land van Egypte gaat, dan laat God ze reizen - de wolkkolom gaat hun vóór - je zou zeggen, precies de verkeerde kant op. Waarom? Ze komen terecht voor de Rode Zee, terzijde geen pad maar bergen, achter hen de vijand! Wat nu? Wel, God wil hebben dat die mensen zullen afzien van hun eigen gedachten. Als zij ten einde raad zijn, zegt God tot Mozes: "Wat roept gij tot Mij? Zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken". Dan neemt Mozes de staf op en strekt zijn hand uit over de zee, en daar is een weg, waar geen weg was.

Gods weg is in het heiligdom. God handelt. Zijn gezag en Zijn Majesteit brengt Hij openbaar. Het was Zijn wil. Daar moet alles voor ruimen, voor buigen. Had Israël, toen het door de Jordaan gegaan was, niet veel liever gestreden tegen Jericho? Maar dat was niet naar de wil van God. Toen ze door de Jordaan moesten, moest de ark voorop gaan, gedragen door de priesters. Wanneer deze hun voeten doopten in de Jordaan, bleven de wateren staan, en toen kon al het volk droogvoets doortrekken.

De eerste plaats die zij daarna bereikten was Jericho. Wat was toen het zeggen van God? De ark moest zes dagen lang rond de stad gedragen worden, elke dag één keer, maar de zevende dag zeven keer. Is dat nu een methode van oorlogvoeren? Maar, God gebiedt het zo. Nu gebeurt er wat geen mens heeft voorzien, daar vallen de muren van Jericho: klets, daar gaat heel de boel. Ze kunnen zó maar de stad inlopen. Maar God vraagt onderwerping aan Zijn Majesteit.

Daar weet David van, God soeverein, alles van de mens aan de kant, God heerst. David heeft hier het oog op. Want bedenk eens even, God stelt daar de gedachten Zijns harten. Is dat niet, wat gij, ik, wij, nodig hebben? Dat Jehova als uit Zijn heiligdom handelt, Zich aan ons bewijst: Ik ben God in autoriteit en gezag? Anderszins blijven wij met ons eigen willen en niet willen, eigen gedachten en overleg, vroomheid, godsdienst, eigen werken, zitten. Maar waar God handelt, optreedt en gezag bewijst, daar ligt alles wat van de mens is onder.

Toen Samuël de oliehoorn nam en David zalfde, dan is er niet een David die gaat protesteren, ... ja maar! Neen! Daar was van het gezag van God, en David moest het hoofd buigen, opdat de zalfolie daarover zou vloeien. Als Saul er achter kwam, dan waren David en Samuël kinderen des doods, maar nu heeft David daar het oog op: "Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd, ziende Uw sterkheid en Uw eer." Hij wil zeggen: U handelt in almacht, tot eer van Uw Naam. Daarvan is kennis en wetenschap in zijn ziel gezonken.

De zaak is dus zo bij David, wat Luther deed zingen: "Eén woord reeds - van God - doet de satan vallen." Daar is niet veel voor nodig, slechts één woord van gezag. Denk daar eens over na. Steek de hand eens in eigen boezem, want als God bij ons van Zijn gezag en majesteit bewijst, dan valt al het onze, daarbuiten blijft alles staan. Dat is nu geen zaak van praatjes, neen, daar valt ook niet over te redeneren, dat wordt gekend, en dat is zaligheid. Het geeft waarachtig licht en ware kennis van zaken wie God is.

Op een keer was er een man (hij wist van bemoeienissen), die wou gaan preken. Natuurlijk allemaal van de HEERE! Vanzelf! Anders is het niet echt. Maar het was echt van de HEERE, en al jaren had hij er bemoeienissen mee gehad, dan zus en toen zo, van alles en nog wat. Hij denkt op een keer, ik zal eens een preek maken en er dan mee naar de oude Adriaan Bons gaan, hoe die er over oordeelt. Dat is wel een geofend kind Gods. Indien hij het goed vindt, dan is het in orde. Hij kwam nog al vaak bij de oude Bons, dus er weer eens aangelopen. Je begint natuurlijk niet met te zeggen dat het van jezelf is, nee. Dus zo onschuldig mogelijk heeft hij het schrift voor de dag gehaald, en gezegd: "Ja, ik heb hier ook nog een preek bij me, die heb ik zelf ook gelezen. Je moest eens zeggen hoe je het vindt." "Goed", was het antwoord, "ik heb toch niets te doen, geef maar, ik zal het wel eens doorlezen." Hij kwam er weer, niet eens zo erg lang daarna, benieuwd wat de uitslag was. Niet laten blijken natuurlijk! Daarom, pas toen hij op het punt stond om weg te gaan: "O, ja dat is waar ook, heb je dat schrift nog gelezen? Ik wou het weer meenemen. En wat zeg je er van Bons?" "Nou, aardig hoor. Eén opmerking echter: je leest van de koningin van Schéba, toen zij al de heerlijkheid van de koning Salomo had aanschouwd, dat er in haar geen geest meer was, en toen is zij uit God gaan praten. Maar ik merk wel, dat bij de man, die dat geschreven heeft, zijn geest altijd in hem is gebleven, en dáárom kon hij niet uit God praten." En daar gaat het toch juist om. Daarom is het zo nodig, dat die Majesteit Zich bewijst uit Zijn heiligdom, anders zijn wij met onze geest bezig en dan kunnen wij niet uit God gaan praten. Dan blijft alles staan. Dan is er geen kennis van Zijn sterkheid en eer.

Jakob wist van Zijn sterkheid en eer. In die nacht aan de Jabbok had hij het doodsbenauwd. Daar was hij in alle geval druk in de weer. Alles kon over de beek, maar hij niet. Je kunt je zo voorstellen hoe hij daar in de donkere nacht heeft gelopen. Nog eens een roep: "O God!" Hij had ook beloften om op te pleiten! De ladder van Beth-El, en de zegen zijns vaders! "Doch Jakob bleef alleen over; en een man worstelde met hem, totdat de dageraad opging. Toen Hij zag, dat Hij hem niet overmocht, roerde Hij het gewricht zijner heup aan, zodat het gewricht van Jakobs heup verwrongen werd, als Hij met hem worstelde." Hij wordt kreupel. Als het over vechten gaat en dan kreupel worden, wat moet je dan beginnen? Hij had ook nog het ongeluk onder te geraken! Doch, daar hij niets anders heeft dan "verliezen", blijft hij die Man vasthouden: "Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent." Hij had niets anders. Dat deed de nood. Want, als hij niet kreupel was geweest, dan had hij zelf nog wat kunnen uitvoeren. Maar nu was er zo'n nood, hij kon niet loslaten. Daarin heeft hij behaald - op zo'n dierbare verheven wijze - dat zijn naam veranderd is en tot hem werd gezegd: "Gij hebt u vorstelijk gedragen met God en met de mensen, en hebt overmocht." Daarom zou zijn naam voortaan niet meer Jacob zijn, maar Israël. Vandaar zei hij, toen hij hinkende door Pniël ging: "Ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest". Dat is wat geweest.

David weet dus van het gezag van God, maar waar is nu die God, en het aanschouwen van Zijn sterkheid en eer? In die omstandigheden dat de vijand baas, en hij opgejaagd is als een veldhoen op de bergen, waar is nu God, waar blijft Zijn vermogen? Hoor eens, wat David deed, precies het tegenovergestelde van wat Adam deed in het paradijs. Wat deed Adam? Vijgenboombladeren samen hechten en wegkruipen onder het dicht geboomte, zich verbergen voor God. Wat doet David? "O God! Gij zijt mijn God!" Wat denk je daarvan? Ja, dat vond zijn oorzaak hierin, dat hij Zijn sterkheid en eer aanschouwd had, en ondervonden had wat het gezag van God vermag, die eeuwig geldende wil Zijner Majesteit.

Daaronder grijpt hij Hem aan: "O God! Gij zijt mijn God! ik zoek U in de dageraad; mijn ziel dorst naar U; mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water." Al wat daarbuiten was, was ijdelheid. Mijn ziel dorst naar U, daar buiten de dood, en nog eens de dood. Mijn vlees verlangt naar U, geen leven buiten Hem, in een land, dor en mat, en zonder water.

Hier is te zien, aan te voelen, te tasten, dat er bij David niets was. Dus ook niet zo: ja, ik heb indertijd nog eens, ja, van het gezag van God zo kennelijk opgemerkt. Ja, want dat is wáár hoor, dat God regeert, en Die zegt: "Mijn raad zal bestaan." Als ik daarin kom, in dat stuk... Néén!

Hij kwam niet in dat stuk, maar dat stuk zat er bij David in, en omdat hij wist, wat het was, kon hij het er niet buiten stellen. Geen smoesjes en er over praten!, dat is mis. God moest Zich in Zijn sterkheid bewijzen. Wat hebben wij daarvan scheep? Indien een mens niet van God scheep heeft, dan moet het zijn van de wereld: vlees, dode ijver en weet ik wat. Waar het één is kan het andere niet komen. Wat hij weet, spreekt zich uit: "Mijn ziel dorst naar U", even als zijn: "Mijn God" bewijst dat hij een waarachtig lid is. De Zone Gods riep aan het vloekhout des kruises: "Mijn God, Mijn God", en hier is een lidmaat die hetzelfde roept: "O God! Gij zijt mijn God!" en betoont daarin een volgeling te zijn van Christus. Hij staat met het aangezicht naar God toe. Adam had zich van God afgewend.

Zie wat de openbaring van Gods genade in David gewrocht heeft: díé werking, of uitwerking, dat hij niet loopt te redeneren over: wat van den HEERE....., neen, maar wat hij beleefde van de hel, uit de verlating Gods, daarin komt openbaar wat in hem is, en dat is wat God van ons wil, ik zeg: eist!, en dat is, dat wij Hem de eerste en de hoogste plaats geven en Hem aanhangen, door dik en dun heen.

Gemakkelijk indien God ons omringt met Zijn weldadigheden. Ja, maar dat is hier niet het geval. Alles, in David, hijgt naar God, juist in verlating. Merk eens op dat God niets tekort komt aan David terwijl hij in scheiding en verlating is. Want in plaats dat lijden, kruis en ellende schaden, komt juist voor de dag, dat, gelijk drukking van de melk, boter voortbrengt, zo brengt het voort, dat hij Hem met heel zijn hart aanhangt. Zien wij wel, dat het kruis geen schade doet? Maar dan moeten wij lijden als christenen, dan behoeven wij ons niet te schamen, maar kunnen God verheerlijken in dezen dele. Doch niet als kwaaddoeners, of als één die zich met één's anders doen bemoeit. Dat is wat anders. Dat is geen christenkruis. Een christenkruis is: wat ons overkomt omdat wij God aanhangen, en ons betrouwen stellen op den HEERE Heere.

Ik lees hier dan: "Want Uw goedertierenheid is beter dan het leven". Daar loopt het dus over, dat wij mogen proeven en smaken van Zijn goedertierenheid. Ik hoorde gisteren nog wat vertellen over Ledeboer. Hij had enkele percelen land gekocht of laten kopen en dat zouden ze gaan bekijken. Op de afgesproken tijd kwam het rijtuig en ging men op weg. Doch toen zij maar even buiten het dorp waren zei hij tegen z'n medepassagier: "We gaan terug." Op de vraag: "Maar wij mogen toch wel eens gaan kijken dominee?" , was zijn zeggen:

Voor één kus van Jezus' mond,
Geef ik al die zwarte grond.

Al hadden wij een heel schip met goud, als de dood komt, blijft goud, goud en het schip, schip. Beide blijven hier, en wij, als er verder niets is, naakt en ontbloot naar het gericht van God, en dan voor eeuwig naar de hel. De dood, is het zijn buiten God. Doch bij David was Zijn goedertierenheid alles, dus het leven.

Er staat ook bij, wat hij dan zou doen: "Echt genieten, begrijp je. En, vanzelf, met een vriend of vriendin waar hij zó goed mee overweg kon eens babbelen, zo echt onder vrienden." Wel neen! Als het over God gaat, wat komt Hem toe? Groot gemaakt te worden. David zegt hier, in groot lijden, de vijand heerschappij voerend: "Mijn lippen zouden U prijzen.

Alzo zou ik U loven in mijn leven." Dat brengt het werk der genade mee. "De dood zal U niet prijzen; die in de kuil nederdalen, zullen op Uw waarheid niet hopen. De levende, de levende, die zal U loven." Dat brengt het werk der genade met zich mee.

Niet zó: "O, o, ik kan het zo niet zeggen, neen..." Wel neen! Ben je helemaal! Werk van God en Zijn genade, en het dan niet kunnen zeggen? Dat spreekt zich uit in lof en dank tot God, Zijn werken zijn uit Hem, door Hem, en tot Hem. Het is daarmee zelfs zó gesteld dat martelaren, die uitgerekt werden en gefolterd, en daarna opgesloten werden in gevangenissen, als zij weer bijkwamen, met hun vinger op de muren in bloed schreven wat God voor hen was. Dat is beter te begrijpen. Het hart geeft dan een goede rede op, daarin spreekt zich de kracht der genade uit. Daar is van God als in een vat, en dat geeft uit: God te prijzen tot in eeuwigheid.

Zij zijn immers bestemd om Gode volmaakt en uit alles te bedanken, en dat komt hier voor de dag. Ten tijde dat er in Sliedrecht zoveel mensen bekeerd werden, ontmoette iemand in de bus één uit een andere kerk, en dat werd een praatje dat er al weer één bekeerd was, en die ook, en die naar ik hoor, ook. Ja, dat is waar, ik ben er zelf geweest. Toen werd gevraagd: "En bij jullie, gebeurt het daar ook nog wel eens?" "Ja - was het antwoord - dat wel, maar bij ons praten ze daar niet zo over.

Het tegenovergestelde hoorde ik eens van een oude man uit Sliedrecht die genade verkregen had, hoog bejaard en flink ziek. Die zei tegen God: "Als U mij nog wat opknapt, dan ga ik van het Kaatje (het ene eind van het dorp) tot de Rosmolen (het andere eind, zo'n vijf kwartier lopen) om een ieder te vertellen, wat U bent voor een slecht mens. Daar kan toch geen mens over zwijgen! Uit de reformatietijd is nog bekend van een vrouw - vervuld met Gods genade - die op reis moest. Toen men bij een herberg de paarden verwisselden, stapten allen uit, zij alleen bleef in de huifkar zitten. Het was bij haar van binnen zó ruim gesteld, dat ze het niet na kon laten om een psalm te zingen. Ze móest zingen. Toen iemand haar hoorde, werd ze al gauw uit de wagen gesleurd: "Jij? een ketterin, hier!". Ze zei: "Al kost het mijn leven, ik kan het niet laten." Anders zou men al gauw zeggen: ik heb er spijt van; maar in tegendeel. Van wie men overheerst wordt diens dienstknecht is men nu eenmaal. Is dat Gods genade, dan is het dat. Er is nog nooit één geweest, die gezegd heeft: Uw liefdedienst heeft mij verdrotten, maar wel: heeft mij nog nóóit verdrotten.

Vervolgens lezen wij: "In Uw Naam zou ik mijn handen opheffen." Wij nodigen en roepen een ieder toe, zo'n God aan te prijzen, Hem te verheffen. "Mijn ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd worden, en mijn mond zou roemen met vrolijk zingende lippen." Genade in het hart, dan spreekt zich dat uit met vrolijk zingende lippen. Het één is aan het ander verbonden. Indien er geen genade is, kan het zich ook niet uitspreken, indien het er wèl is, kan het niet besloten blijven, het móet zich uitspreken.

Dat een ieder de waarde daarvan verstaat, ook beseft, opdat wij zoeken: de kracht der Goddelijke genade, de God der waarheid zoals Hij is, die bedeling der genade en des Geestes. Want wat hebben wij aan woorden? De kracht der zaak moeten wij hebben, en nu wil Hij Zijn Naam verheerlijken door Zijn werken, wil Zich bekendmaken aan ellendigen aan nooddruftigen, want:

Nooddruftigen zal Hij verschonen;

Aan armen, uit genâ,

Zijn hulpe ter verlossing tonen;

Hij slaat hun zielen gâ.

Zo kunnen wij de kracht der genade leren kennen, opdat ook wij, God onze Schepper prijzen met vrolijk roemende lippen. Om hier voorbereiding te hebben voor die grote en ontzaglijke eeuwigheid, om - hier bij aanvang - dan in aanschouwen, Hem voor eeuwig te bedanken voor Zijn werken. Gedenke ons daarin de God aller genade, om Zijns verbonds wil. Amen.

Slotzang: Psalm 107 : 1. Looft, looft den HEER gestadig; ...